

TRETZENA JORNADA DONES I CIÈNCIA:

«QUÈ EN SABEM DELS MICROPLÀSTICS?»

DIVENDRES 5 DE JUNY DE 2026

**Sala Pere i Joan Coromines
Institut d'Estudis Catalans
C. del Carme, 47, 08001 Barcelona**

PRESENTACIÓ

El 5 de juny celebrem la tretzena edició de la Jornada Dones i Ciència: «Què en sabem dels microplàstics?», per commemorar el Dia Mundial del Medi Ambient i per millorar la visibilitat de les dones investigadores.

Constantment tenim nous reptes. Aquestes jornades volen donar a conèixer la recerca relacionada amb la presència de microplàstics (MP) i plastificants en el nostre entorn. Així mateix, pretenen fomentar la divulgació i l'intercanvi de coneixement sobre els efectes associats a aquesta problemàtica, així com les estratègies i eines disponibles per al seu estudi, monitoratge i mitigació.

Sembla que analitzar MP sigui senzill, però no ho és. Els MP són partícules d'entre 1 µm i 5 mm. Hi trobem fibres i fragments de mides i composicions químiques molt diverses, així com els additius plàstics associats. Cal analitzar no només la seva estructura, color i grau d'envelliment per a identificar possibles fonts de contaminació, sinó també desenvolupar metodologies analítiques complexes per a determinar el tipus de polímer i assajos toxicològics per a avaluar els seus efectes a escala cel·lular, de teixits, d'organismes i poblacional.

Hi ha evidències sòlides que els MP es troben àmpliament distribuïts al medi terrestre i aquàtic, i també es detecten en aire, especialment d'entorns interiors com transports públics, escoles i cases. També els ambients d'exterior estan afectats per la presència de MP associats al trànsit rodat. Imaginem que cada dia ingerim, respirem o toquem petites quantitats de MP o els seus additius, quins efectes tenen sobre la salut?

Plàstics, plastificants i MP també afecten mar i oceans, i la costa catalana no n'és exempta. Tenim solucions a aquesta problemàtica? L'última ponència tractarà del desenvolupament d'unes ceràmiques funcionalitzades que permeten l'eliminació de MP de l'aire i de l'aigua en punts d'origen, i que contribueixen a la millora de la qualitat ambiental.

En aquesta edició de les jornades hem canviat el títol a «Dones i Ciència» en lloc de «Medi Ambient i Societat», ja que amb els anys aquest nom s'ha consolidat col·loquialment. «Dones» perquè tenim evidència sòlida del seu paper clau a l'hora de dur a terme recerca de qualitat. Això és gràcies a la seva gran dedicació i entrega, per compaginar casa/família i recerca, per involucrar-se en aspectes educatius i formatius, i per la seva capacitat de lideratge i organització; en definitiva, per l'esforç constant.

Tanmateix, encara avui dia persisteixen desigualtats que dificulten el reconeixement, la representació en l'entorn laboral i l'accés de les dones a les mateixes oportunitats que els homes. Les dones investigadores afronten biaixos de gènere, no sempre gaudeixen d'un ambient de treball inclusiu, pateixen desigualtats en finançament i inestabilitat laboral, i sovint l'embaràs i la criança representen una barrera per a progressar. És per això que moltes dones, en l'etapa postdoctoral, veuen la seva trajectòria científica estroncada.

En relació amb «Ciència», les dones impulsen projectes d'investigació i transferència, tesis doctorals, col·laboracions internacionals, mentoratge d'estudiants, i divulgació científica, entre d'altres, però, sovint tenen una menor visibilitat i reconeixement. Ens podem preguntar: «Quantes investigadores van ser ponents principals a l'última conferència a la qual vaig assistir?», o «Quantes dones han estat premiades per la seva recerca?»

És a les nostres mans fer un gir. Això implica un esforç i la voluntat per part d'homes i dones, perquè només conjuntament i amb una visió compartida podem facilitar i assolir una igualtat real en la recerca i l'entorn laboral.

Organitzem aquestes jornades des de fa més de deu anys per donar visibilitat i per fer valer la tasca que duen a terme les dones. Aconseguir el suport i el respecte permetrà construir una societat basada en el coneixement, la innovació i el progrés, sense restriccions ni pressions indegudes.

Esperem que gaudiu d'aquesta jornada.

PROGRAMA

9.00-9.10 h **Presentació i benvinguda**

ROSA M. MARCÉ, presidenta de la Societat Catalana de Química de l'Institut d'Estudis Catalans

9.10-9.40 h

(Micro)plàstics i additius plàstics a l'ambient terrestre i aquàtic

SARA RODRÍGUEZ MOZAZ, Institut Català de Recerca de l'Aigua (ICRA)

9.40-10.10 h

Microplàstics com a contaminants de l'aire i implicacions per a la salut humana

ANA TORRES-AGULLÓ, Departament de Química Ambiental, Institut de Diagnosi Ambiental i Estudis de l'Aigua (IDAEA-CSIC)

10.10-10.40 h

El rastre químic dels pneumàtics: exposició ambiental i humana a additius del cautxú i productes de degradació

MERCÈ GARÍ, Departament de Química Ambiental, Institut de Diagnosi Ambiental i Estudis de l'Aigua (IDAEA-CSIC)

10.40-11.10 h

Riscos per a la salut dels micro/nanoplàstics: de la recerca a l'acció

ALBA HERNÁNDEZ BONILLA, Grup de Mutagènesi, Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)

11.10-11.45 h **Pausa i cafè**

11.45-12.15 h

Substituts del bisfenol A en paper tèrmic: més segurs o un nou problema?

NICOLI GOMES DE MORAES, Centro de Energia Nuclear na Agricultura - CENA/USP, Brasil

12.15-12.45 h

La ciència ciutadana revela l'origen de la contaminació per plàstics a la costa catalana

ANNA SÀNCHEZ VIDAL, Departament de Dinàmica de la Terra i de l'Oceà, Facultat de Ciències de la Terra, Universitat de Barcelona (UB)

12.45-13.15 h

Eliminació de microplàstics i altres contaminants emergents en EDARs

SONIA MATENCIO, Cetaqua

13.15-13.45 h

Desenvolupament d'una ceràmica nanoestructurada per la retenció i eliminació de micro- i nanoplàstics

SANDRA BERMEJO, Departament d'Enginyeria Electrònica, Escola Tècnica Superior d'Enginyeria de Telecomunicació de Barcelona (ETSETB-UPC)

13.45-13.55 h

Cloenda

COMITÈ ORGANITZADOR

M. Rosa Boleda, rosa@boledavall-llovera.cat
M. Teresa Galceran, mtgalceran@ateneu.ub.edu
Pilar Fernández, pilar.fernandez@idaea.csic.es
Sílvia Lacorte, silvia.lacorte@idaea.csic.es
Rosa M. Marcé, rosamaria.marce@urv.cat
Cinta Porte, cinta.porte@idaea.csic.es

SOL·LICITUD D'INSCRIPCIÓ

L'assistència a la jornada és gratuïta. Per raons organitzatives, cal que les persones interessades formalitzin la inscripció abans del 4 de juny emplenant aquest formulari en línia:

<https://inscriu.me/ca/tretzena-jornada-dones-i-ciencia-que-en-sabem-dels-microplastics>

SECRETARIA

Sílvia Lacorte

Departament de Química Ambiental
de l'IDAEA-CSIC.

C/ de Jordi Girona, 18, 08034 Barcelona

Tel.: 635 688 330

A/e: silvia.lacorte@idaea.csic.es

ACTE ORGANITZAT CONJUNTAMENT PER

